

PM Rotel I (Dnr KS 2021/41)**Avstämning av mål och budget för 2021**

Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2021 med ekonomisk plan för 2022-2023 (KS 2021/87)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2021, med tillhörande uppdrag och anmodanden åt berörda nämnder och bolagsstyrelser, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 167,4 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 193,4 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2021 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökad internränta med 6,3 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen.
5. Nämndernas driftbudgetar för år 2021 justeras för ökade kostnader och intäkter med 5 878,8 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
6. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds ansökan om stimulansbidrag för en ny gruppbostad enligt SoL på Kista Torg 5 i Kista om totalt 0,7 mnkr, varav 0,1 mnkr för förprojektering och 0,6 mnkr för startkostnader, godkänns.
7. Nämndernas resultatenheter för år 2021 godkänns enligt bilaga 5 till stadens promemoria.
8. Målvärden för indikatorer fastställs enligt bilaga 3 till stadens promemoria.
9. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser anmodas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera indikatorer och målvärden enligt vad som framgår i stadens promemoria och bilagorna 3 och 4.
10. Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 27 mars klockan 20:30-21:30 2021 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
11. Idrottsnämnden uppmanas att ingå samverkansavtal med Svenska Friidrottsförbundet om Finnkamperna för åren 2021, 2023 och 2025 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
12. Idrottsnämnden medges budgetjustering om 1,3 mnkr, varav 0,8 mnkr avser stöd till arrangören av Finnkampen. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget. Kostnaderna för åren 2023 och 2025 behandlas i kommunfullmäktiges budget för dessa år med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

13. Stockholm Business Region AB anmodas genom Stockholms Stadshus AB att, i samråd med idrottsnämnden och kommunstyrelsen, förhandla och teckna avtal med Svenska Handbollslandslaget AB angående värdskap för VM i handboll 2023.
14. Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2021 med ekonomisk plan för 2022-2023 godkänns enligt bilaga 6 till stadens promemoria.
15. Stockholms stad ska under perioden 2021-2022 vara värd för Counter Terrorism Preparedness Network.
16. Kommunstyrelsen medges budgetjustering om 0,7 mnkr för stadens värdskap 2021 för Counter Terrorism Preparedness Network. Finansiering sker ur *Central Medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget. Kostnaderna för 2022 behandlas i kommunfullmäktiges budget för 2022 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
17. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2021 inkommit med budget och verksamhetsplan för 2021. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner granskats. Nämnderna har, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhetsspecifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter. I nämndernas verksamhetsplaner görs även framställningar om omslutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende.

Ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2021” innehåller stadens analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2021. Analysen innefattar bedömning av måluppfyllelse samt identifierade oönskade händelser utifrån nämndernas väsentlighets- och riskanalyser. Bedömningen av måluppfyllelse avser helåret 2021 under förutsättning att nämndernas och bolagsstyrelsernas planerade aktiviteter och åtgärder genomförs.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Mina synpunkter

För år 2021 medför pandemins fortsatta inverkan osäkra planeringsförutsättningar för ett flertal verksamheter. Beroende på pandemins utveckling kan aktiviteter och annan verksamhet komma att behöva revideras och omprioriteras. Det krävs en fortsatt hög

grad av flexibilitet och uthållighet. Stadens krisledningsorganisation är aktiverad så länge det är nödvändigt. Inriktningen i stadens arbete fortsätter att vara att begränsa smittspridning med särskilt fokus på riskgrupper, upprätthålla prioriterade verksamheter samt verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap. Prioriterat är också att samverka med Region Stockholm i arbetet med att erbjuda vaccin enligt gällande prioriteringar. Staden deltar även i regional och nationellt samverkan där olika scenarier för den ekonomiska utvecklingen diskuteras, bland annat utifrån ett näringslivsperspektiv.

Kommunkoncernen, inbegripande både stadens nämnder och bolagsstyrelser, bedöms komma att kunna uppfylla samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2021. Detta förutsatt att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner för 2021 samt höjer ambitionsnivån och vidtar åtgärder i enlighet med uppmaningar och anmodanden i bilaga 4 till promemorian.

Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans under de senaste åren, finns goda förutsättningar för en ekonomi i balans även under 2021. Dock är det en förutsättning att, för att möta de krav som morgondagens skattebetalare ställer, stadens verksamheter är sparsamma med skattebetalarnas pengar. Det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige anslagit verkligen används för avsett ändamål och inte för att täcka underskott inom verksamheterna. För investeringsverksamheten är det av största vikt att de projektkalkyler och tidplaner som utgör beslutsunderlag ger en rättvisande bild av kommande investeringar. Förmågan att budgetera med tillräckliga riskreserver i tidiga skeden, projektstyrning och prognosarbete behöver utvecklas i syfte att undvika behovet av reviderade beslut under projektens löptid.

Stadens förvaltning ska vara effektiv med fokus på kärnuppgifterna och ska kostnadseffektivt och med hög kvalitet leverera vad stockholmarna har rätt att förvänta sig.

Fokus under kommande år är att utveckla och stärka stadens viktigaste prioriteringar där verksamhet och ekonomi fortsätter påverkas av den pågående coronapandemin. Det är viktigt att de prioriteringar och ambitionshöjningar som beslutats i Budget för 2021 genomförs.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2021, med tillhörande uppdrag och anmodanden åt berörda nämnder och bolagsstyrelser, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 167,4 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 193,4 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2021 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökad internränta med 6,3 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen.
5. Nämndernas driftbudgetar för år 2021 justeras för ökade kostnader och intäkter med 5 878,8 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
6. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds ansökan om stimulansbidrag för en ny gruppbostad enligt SoL på Kista Torg 5 i Kista om totalt 0,7 mnkr, varav 0,1 mnkr för förprojektering och 0,6 mnkr för startkostnader, godkänns.

7. Nämndernas resultatenheter för år 2021 godkänns enligt bilaga 5 till stadens promemoria.
8. Målvärden för indikatorer fastställs enligt bilaga 3 till stadens promemoria.
9. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser anmodas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera indikatorer och målvärden enligt vad som framgår i stadens promemoria och bilagorna 3 och 4.
10. Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 27 mars klockan 20:30-21:30 2021 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
11. Idrottsnämnden uppmanas att ingå samverkansavtal med Svenska Friidrottsförbundet om Finnkamperna för åren 2021, 2023 och 2025 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
12. Idrottsnämnden medges budgetjustering om 1,3 mnkr, varav 0,8 mnkr avser stöd till arrangören av Finnkampen. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget. Kostnaderna för åren 2023 och 2025 behandlas i kommunfullmäktiges budget för dessa år med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
13. Stockholm Business Region AB anmodas genom Stockholms Stadshus AB att, i samråd med idrottsnämnden och kommunstyrelsen, förhandla och teckna avtal med Svenska Handbollslandslaget AB angående värdskap för VM i handboll 2023.
14. Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2021 med ekonomisk plan för 2022-2023 godkänns enligt bilaga 6 till stadens promemoria.
15. Stockholms stad ska under perioden 2021-2022 vara värd för Counter Terrorism Preparedness Network.
16. Kommunstyrelsen medges budgetjustering om 0,7 mnkr för stadens värdskap 2021 för Counter Terrorism Preparedness Network. Finansiering sker ur *Central Medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget. Kostnaderna för 2022 behandlas i kommunfullmäktiges budget för 2022 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
17. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Stockholm den 10 mars 2021

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Avstämning av mål och budget för 2021
2. Driftbudget och investeringar
3. Budgetjusteringar och projektmedel
4. Förändringar av kommunfullmäktiges indikatorer, målvärden och nyckeltal
5. Uppmaningar till stadens nämnder och anmodanden till stadens bolagsstyrelser
6. Resultatenheter

7. Storstockholms brandförsvaret – Verksamhetsplan och budget 2021 med ekonomisk plan för 2022-2023

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att revidera budgeten för förskola, grundskola och gymnasieskola i Stockholms stad till följd av höjda statsbidrag, genom att förstärka utbildningsnämndens budget med 55 981 778 kronor samt SDN Förskola med 27 800 000 kronor.
3. Att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma med förslag till kommunfullmäktige i enlighet med nedanstående i syfte att förstärka budgeten för arbetsmarknadsinsatser, kulturpolitik och socialt förebyggande arbete genom att prioritera om i beslutad budget för år 2021.
4. Att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma med förslag till kommunfullmäktige i enlighet med nedanstående i syfte att förstärka budgeten för äldreomsorg genom att löpande fördela ut höjda statsbidrag avsedda för ändamålet.
5. Att fastighetsnämnden och kommunstyrelsen återkommer till kommunfullmäktige med förslag på reviderad budget för underhåll och investeringar i fastigheter med syfte att garantera långsiktigt välsköta lokaler.
6. Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera förhandlingar med regering och riksdag i syfte att inleda arbetet med att avveckla Bromma flygplats och därigenom möjliggöra etablerandet av den nya stadsdelen Bromma parkstad.
7. Att målen för bostadsbyggande för bostadsbolagen revideras så att de uppgår till minst 2 000 påbörjade hyresrätter för år 2021.
8. Att därutöver anföras:

Under föregående år höjde regering och riksdag till följd av pandemin vid åtskilliga tillfällen statsbidragen till kommunerna. Dock har inget av dessa statsbidrag fördelats ut till verksamheterna i Stockholms stad. Resultatet blev sparkrav och stora överskott.

Samma gamla repiga LP-skiva går nu i repris. I riksdagen lovar Moderaterna tillsammans med Kristdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna mer pengar till äldreomsorgen. I Stockholms stad avstår sedan det blågröna styret från att dela ut de medel som deras partivänner i riksdagen lovat till äldreomsorgen. Avstämningsärendet fullföljer denna dåliga tradition.

Och det är lätt att se varför. I avstämningsärendet argumenterar stadsledningskontoret för att nämnderna inte ska ta på sig ”för stora kostnader som gör att det på sikt blir svårt att behålla en budget i balans”. Detta ”då de generella statsbidragen börjar trappas av under 2022”. Väl medveten om att nivån på statsbidrag slutligt bestäms för ett år i taget och sällan utlovas många år framåt i tiden innebär detta en direkt uppmaning att inte använda de medel som staten anser ska användas för välfärden och som det uppenbart finns behov av. Vi delar inte denna uppfattning. Vi vill istället använda statsbidrag avsedda för välfärd – till välfärd.

Vi föreslår därför att kommunstyrelsen beslutar att ge ett uppdrag om att riktade höjda statsbidrag direkt ska föranleda ett ärende där medlen fördelas ut till berörda verksamheter.

Eftersom det tänkta höjda statsbidraget är förknippat med krav som delvis avviker från de krav som den grönbåa borgerliga majoriteten beslutat om (exempelvis avseende trygga anställningar) kan vi i och för sig förstå tveksamheten kring om staden kommer kunna erhålla dessa medel. Men eftersom såväl finans- som äldreborgarrådet sagt att detta är bra för

äldreomsorgen i Stockholm förvånar det att avstämningsärendet är kliniskt fritt från förslag för att säkerställa att höjda statsbidrag kommer verksamheterna till del.

Än mer förvånande – eller kanske inte sett till hur stadens politiska ledning brukar arbeta – är att de redan beslutade och av staten fördelade medlen till skola och förskola inte heller fördelas ut till verksamheterna.

Vi föreslår därför nu att de 83 781 778 kronor som staden erhållit i höjda statsbidrag sedan budgeten antogs fördelas till förskolan genom en generell höjning av schablonen med 0,5 procent. Det skulle innebära cirka 70 nya anställda i förskolan och därigenom möjliggöra de minskade barngrupper och den ökade personaltäthet som utlovats men knappast lär bli verklighet när anslagen till förskolan för tredje året i rad reellt försvagats i den borgerliga budgeten.

Vi föreslår därutöver drygt 40 miljoner kronor till utbildningsnämnden för att kunna förstärka fritidshem, elevhälsa och trygghetsarbetet i skolan.

Såväl förskolan som grundskolan behöver i grunden än högre anslagsökningar och vi föreslog sådana i vår budget. Detta röstades ned av den grönbåa majoriteten som beslutade om en budget med klart lägre ambitioner. Även givet detta ser vi inga skäl för varför de ökade statsbidragen till skola och förskola nu inte skulle fördelas ut till verksamheterna.

I vår budget presenterade vi en rad konkreta förslag för att Stockholm ska vara en stad för alla. En stad som kan bättre än idag. När vi nu ser avstämningsärendet konstaterar vi att ambitionerna på flera områden är för låga. Låga förväntningar kan förvisso leda till en högre måluppfyllelse men det borde inte vara styrande för en stad som vill utvecklas.

De områden vi finner mest förvånande i avstämningsärendet är hur frågor kopplade till återhämtningen efter pandemin helt lyser med sin frånvaro. Uppenbart hann inte majoriteten skriva in det lättnadspaket som presenterats och som i mycket bygger på sådana åtgärder vi tidigare varit eniga om. Vi förväntar oss att detta snart blir ett formellt beslutsförslag. Samtidigt saknas helt åtgärder och stöd riktade till kultur- och idrottssektorn. Likaså är förslaget helt tomt när det gäller insatser för att stödja det civila samhället. Och vår kritik avseende att inte tillräckligt gjorts för att möta en fördubblad ungdomsarbetslöshet kvarstår även efter avstämningsärendet. Inte heller här föreslås några höjda ambitioner. Kommunstyrelsen bör därför ge stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram sådana stöd- och återstartsåtgärder. Med anledning av detta bör också kommunstyrelsen kunna föreslå kommunfullmäktige reviderade budgetramar som möjliggör kraftfulla satsningar på dessa områden. Dessa bör finansieras delvis genom central medelsreserv och delvis genom omprioriteringar i kommunstyrelsens budget.

Ytterligare ett område som bidrar till ökad sysselsättning i tider av lågkonjunktur är byggsektorn. Vid varje givet tillfälle sedan valet 2018 har den sittande majoriteten misslyckats med att uppnå de mål de själva satt upp. Nu, mitt i en konjunkturedgång, varnar stadsledningen för att det kan vara svårt att uppnå målen för bostadsbyggande men avsaknaden av konkreta förslag för att upprätthålla byggandet lyser samtidigt med sin frånvaro. Tvärtom är det enda svaret att minska bostadsbyggandet i den enda sektor där staden har rådighet, stadens egna bostadsbolag, samtidigt som fler hyresrätter med låg hyra säljs ut. Det går så långt att socialnämnden behöver uppmärksamma den uppenbara målkonflikten med bristen på bostäder med lägre hyra. Det är inte svårt att se att målen kommer missas igen om inget görs.

Stadsledningskontoret konstaterar därtill att det aggregerade årsmålet för den obligatoriska nämndindikatorn Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning), 30 stycken, är lågt både i förhållande till historiska utfall och till kommunfullmäktiges ambitioner. Även om nämnderna uppmanas att höja ambitionerna illustrerar det väl att det behövs fattas strukturella beslut. Till exempel bör beställansvaret flyttas till socialnämnden. Vi har nu drivit den positionen i flera år och gläds åt att majoriteten nu gått med på att utreda frågan. Vi anser det angeläget att detta görs skyndsamt.

Ytterligare ett område som riskerar att förstärka konjunkturedgången och minska nödvändigt byggande är den svaga budgeten för fastighetsnämnden. Den riskerar innebära att både behövliga nyinvesteringar såväl som direkt nödvändiga reinvesteringar i befintliga fastigheter uteblir. Det är i grunden kapitalförstöring.

Vi föreslår därför att stadsledningskontoret ges i uppdrag att återkomma med förslag om en reviderad budget som möjliggör såväl bostadsbyggande som nödvändiga investeringar i stadens fastigheter.

Att målen för klimatbudgeten riskerar att missas är i grunden ett bevis på att de strukturella beslut och förutsättningar som hade behövts inte finns på plats. Det är ett resultat av alltför stort fokus på symboler och allt för litet fokus på viktiga styrmedel. Vi är inte förvånade av att det moderata parti som tror att vägen till minskade klimatutsläpp är sänkta bensinskatter inte heller lyckas med klimatpolitiken i Stockholm. Vi är däremot besvikna över att partier med högre ambitioner inte driver på för viktiga strukturreformer som klimatneutral byggsektor, lägre kalkylränta för klimatinvesteringar, ändrade regler för transporter inom masshantering eller avvecklande av Bromma flygplats.

Avslutningsvis noterar vi att det inte föreslås några nya skarpa förslag för ökad trygghet i staden. I ett läge när antalet skjutningar ökar i Stockholm, samtidigt som de sjunker i övriga storstäder, kunde man förvänta sig en rad av nya offensiva förebyggande insatser. Det efterfrågas också av flera nämnder. Det gör avsaknaden än mer tydlig.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis godkänna rapporteringen av nämndernas verksamhetsplaner med budget för 2021.
2. Att därutöver anföra.

Avstämningsärendet är ett första kvitto på hur väl nämndernas verksamhetsplaner svarar upp mot majoritetens budget, som på avgörande punkter inom framförallt välfärden, klimatet och bostadsförsörjningen skiljer sig från Vänsterpartiets budgetalternativ. När skattesänkning, privatisering och ombildning prioriteras blir kortsiktighet norm och långsiktighet möjligen vackra ord samtidigt som förutsättningarna för verksamheterna undermineras steg för steg.

Redan 2019 var stadens ekonomi påtagligt påfrestad av den skattesänkning som beslutats av den grönbåla majoriteten, vilket sedan dess har lett till stora besparingar inom grundläggande och förebyggande insatser. Vänsterpartiet har på riksnivå drivit igenom stora tillskott i form av generella statsbidrag som har varit mycket välkommet och till stor del bidragit till att staden får rekordöverskott 2020 samt stora tillskott 2021 av såväl generella som tillfälliga statsbidrag. Vi har därutöver i riksdagen tagit initiativ till att under 2021 anslå ytterligare 4,35 miljarder kronor för att omvandla tidsbegränsade anställningar till tillsvidare, öka den medicinska kompetensen samt öka äldres möjligheter till ett tryggt boende. Från vår sida är det givet att om och när beslut fattas om ökade statsbidrag i tilläggsbudgetar ska medlen ut i verksamheterna, och inte som förra året läggas på hög för att bidra till ett rekordöverskott. Eftersom vi har större ambitioner för välfärden än majoriteten och därmed inte bara kan förlita oss på statsbidragen så har vi en ökad skattefinansiering i vårt budgetförslag, bland annat 50 mnkr i en satsning på sjuksköterskor, fysio- och arbetsterapeuter.

Med en budget som för stora personalgrupper inte kompenserar höjda löner och verksamhetsområden som därtill åläggs generella effektiviseringar motsvarar medelstillsdelningen inte de krav som ställs. Därtill ska läggas den nu mer än årslånga påfrestning som pandemin innebär för många av medarbetarna, särskilt för alla som arbetar i

nära kontakt med stockholmarna. En seriös majoritet bör begära att de konkreta effekterna på arbetsmiljön återkopplas i tertiär rapport 1.

Bristen på helhetssyn är tydlig inom bostadspolitiken, där ena handen nyligen har tagit fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram och andra handen villigt gör sig av med tusentals allmännyttiga hyresrätter med överkomliga hyror. Exempelvis riskerar över 300 större lägenheter att undandras hyresmarknaden och därmed aldrig mer kan bli tillgängliga via bostadsförmedlingen för trångbodda barnfamiljer. Dessutom har målen för allmännyttans bostadsproduktion sänkts med mer än hälften 2021. Att staden behöver ha kvar varenda hyresrätt och att allmännyttan får bygga mer än tidigare istället för mindre är förutsättningar för att klara bostadsförsörjningsansvaret. Konsekvenserna av den förda politiken börjar synas i bostadsbolagens verksamhetsberättelser, där vi ser att ökningen av antalet påbörjade bostäder riskerar att raderas ut av minskningen av hyresrätter till följd av ombildningarna.

Majoritetens oförmåga att nå de egna målen för permanenta genomgångsbostäder respektive färdigställda bostäder med särskild service visar att stadens särskilda ansvar för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden kräver en annan bostadspolitik. Dock är det ett steg framåt att årsmålet för markanvisade seniorlägenheter efter sänkningen förra året nu har återställts till det mål vi satte förra mandatperioden. Att Micasa ska fortsätta att se över strategin för utbyggnad av seniorbostäder är också bra. Med tanke såväl på den växande gruppen äldre som för stadens kostnader för äldreomsorgen är det viktigt att den samordning av mark- och äldreomsorgspolitik som Vänsterpartiet ansvarade för förra mandatperioden inte urholkas och stadens minskade rådighet över vård- och omsorgsboendena är därför oroande.

Den genomgående stora tilltron till fördelarna med att privata aktörer i allt större utsträckning ska tillgodose stadens omfattande behov av bostäder, skolor, vård- och omsorgsboenden, idrottsanläggningar och andra samhällsfastigheter sätter stark prägel på verksamhetsplanerna, medan nackdelar som minskad rådighet över framtida hyreskostnader knappt verkar vägas in. Detta är riskabelt då det visat sig vara ekonomiskt fördelaktigt för kommunerna att äga lokaler vid långsiktiga behov. Det är oroande med ett näringslivsperspektiv som nu ska genomsyra allt utan hänsyn till målkonflikter mellan kommun och näringsliv. Vi ser nu hur flera nämnders verksamhetsplaner innehåller tydliga skrivningar om att pröva möjligheten att driva allt mer verksamhet via LOU och LOV, en utveckling vi ser på med stor oro. Det är inte lämpligt att exempelvis stadens verksamheter för barn och unga helt drivs av privata utförare, då kommunen måste behålla sin rådighet över dessa verksamheter. I det speciella läge vi är i nu, där vi ännu inte vet vilka konsekvenser pandemin kommer ge långsiktigt, måste staden ha alla möjligheter att snabbt rikta resurserna dit det behövs mest och inte vara uppbundna i långa avtal. Privata aktiebolag har vinstsyftet inskrivet i bolagsordningen och det ska enligt lag styra deras intressen även i förhållande till staden. Därmed riskerar uttryck som ”samverkan”, ”vara med och utveckla”, ”bidra till” att jämställa staden och näringslivets intressen i dessa frågor.

Trots de stora investerings- och upprustningsbehoven inom fastighetsnämnden sänker majoriteten investeringsbudgeten 344,5 mnkr jämfört med föregående år, och inte oväntat konstaterar fastighetsnämnden i sin verksamhetsplan att investeringsbehoven är betydligt större än vad nuvarande budget beviljar. Vi kan inte annat än att instämma i att detta innebär risker för att utbyggnaden av nya anläggningar inte genomförs i samma takt som behovet i en växande stad.

Det är en utmärkt målsättning att staden ska vara ett föredöme som arbetsgivare men med tanke på personalförsörjningen är verksamhetsplanerna fattiga på personalpolitiskt nytänkande. Kompetensutveckling är ett permanent behov för varje seriös arbetsgivare, och vi utgår från att majoriteten därför förnyar den stora kompetensutvecklingssatsning som vår rödgröna majoritet införde förra mandatperioden i samband med bokslutet. Vi saknar fortfarande på tredje året i mandatperioden att majoriteten tar fram nya attraktiva personalpolitiska insatser och förmåner som exempelvis 80-90-100-modellen,

utvecklingsprogram för specialister och pensionsväxling. Inte minst har behovet av en stark personalpolitik synliggjorts under pandemin, som kräver så mycket av medarbetarna.

Majoriteten har fortsatt låga ambitioner för antalet feriearbeten inom staden, något som kommer att få stora konsekvenser för ungdomar som inte får sin första viktiga erfarenhet i arbetslivet. Staden borde tvärtom utöka antalet kommunala feriearbeten de kommande åren, särskilt med tanke på den stora osäkerhet på arbetsmarknaden som pandemin medfört. I vårt förslag till budget höjde vi ambitionen och tillsatte mer resurser för att fler unga genom feriejobb ska få arbetslivserfarenhet.

Mycket gott finns att säga om stadens miljöarbete, till stor del helt enkelt en fortsättning på det arbete som den tidigare majoriteten grundlade. Det är dock tydligt att ambitionerna måste växlas upp om det ska finnas en möjlighet att nå de mål som ger en hållbar framtid. Skattesänkningar är i detta fall dubbelt klimatskadliga eftersom de minskar de resurser staden har till sitt förfogande för att göra nödvändiga investeringar samtidigt som de innebär ett skifte från offentlig till privat konsumtion, vilket vi vet innebär en större klimatpåverkan. Det kommer förvisso vara nödvändigt med kraftfulla statliga åtgärder, men det är inte tillräckligt att hänvisa till avsaknaden av sådana när staden inte först själv uttömt de möjligheter som finns att t.ex. investera i sol- och vindenergi eller aktivt ingripa för att minska bilismen genom lägre p-tal, bilfria dagar etc. Såväl miljöprogrammet i sig som den kommande handlingsplanen för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken har dragit ut alldeles för länge på tiden.

Det finns en ökande medvetenhet om behovet av att förbereda sig för kommande sårbarheter i och med klimatförändringar såsom skyfall, torka etc. men det är oroande att inte ens de 200 mnkr som avsatts har lett till konkreta åtgärder. Återigen vet vi från forskningen att en av de starkaste skyddsfaktorerna är social sammanhållning vilket gör att nedskärningarna i möteslokaler, bibliotek och medborgarkontor kan ses som direkta nedskärningar på stadens förmåga att möta kommande utmaningar.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed (V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Feministiskt initiativs vision är att Stockholm ska vara en välfärdsstad som satsar på kvinnor och barn. Stockholm ska vara en stad som håller ihop och där makt och resurser fördelas jämställt och jämlikt. En stad som är öppen och fri från våld och förtryck. Stockholm ska inte vara segregerat och alla stockholmare ska garanteras sina mänskliga rättigheter. Pandemiåret har drabbat Stockholm hårt. Stadens medarbetare har gjort ett otroligt arbete under året för att möta våra äldre och barn.

Avstämningen av mål och budget för 2021 speglar den moderatledda majoritetens budget där ambitioner och satsningar för att utjämna ojämlika livsvillkor, förbättra jämställdheten mellan kvinnor och män och sätta mänskliga rättigheter i politikens centrum saknas. I grunden handlar det om att budgetarna är så snålt tilltagna att nämndernas verksamheter får gå på sparlåga, istället för att möta de kraftfulla behov som uppstår till konsekvens av pandemin. Genom Feministiskt initiativs budgetförslag hade bland annat stadsdelsnämnderna fått 318,4 miljoner mer, kulturnämnden 71 miljoner mer och utbildningsnämnden 385,3 miljoner mer till sina kärnverksamheter.

Därtill är det tydligt att det under det grönbå styrets ledning saknas ett tydligt strategiskt jämställdhetsarbete i staden. Nämnderna saknar i varierande omfattning ett tydligt jämställdhetsperspektiv på de aktiviteter som ska genomföras i staden. Det gäller även barnrättsperspektivet och arbete mot diskriminering inom stadens egna verksamheter.

Det grönbå styrets tidigare skattesänkningar och besparingar motiveras fortsatt med att fokus ska vara på stadens kärnverksamhet. Frågan som uppstår är då vad det grönbå styret betraktar som kärnverksamhet då vi ser stora besparingar på förskola, grund- och gymnasieskola, kultur, arbetsmarknadsåtgärder och fritidsverksamhet. Det är en politik som kommer öka segregationen och slå hårdast mot redan utsatta grupper som kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden, våldsutsatta, barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden, fattigpensionärer, sjuka och människor i fattigdom. Grupper som har fått en mer utsatt situation under pandemin.

Remissammanställning

Ärendet

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2021 inkommit med budget och verksamhetsplan för 2021. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner granskats. Nämnderna har, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhets specifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter.

I nämndernas verksamhetsplaner görs även framställningar om om- slutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende, enligt bilaga 2 till promemorian.

I föreliggande ärende gör stadsledningskontoret en bedömning av uppfyllelse av verksamhetsområdesmålen för det innevarande året. Bedömningen utgår från hur nämnderna och styrelserna, i sina verksamhetsplaner, beskriver att de kommer arbeta under året för att bidra till måluppfyllelse.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2021” innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2021. Analysen innefattar bedömning av måluppfyllelse samt identifierade oönskade händelser utifrån nämndernas väsentlighets- och riskanalyser. Bedömningen av måluppfyllelse avser helåret 2021 under förutsättning att nämndernas och bolagsstyrelsernas planerade aktiviteter och åtgärder genomförs.

För 2021 medför pandemins fortsatta inverkan osäkra planeringsförutsättningar för ett flertal verksamheter. Beroende på pandemins utveckling kan aktiviteter och annan verksamhet komma att behöva revideras och omprioriteras. Det krävs en fortsatt hög grad av flexibilitet och uthållighet. Stadens krisledningsorganisation är aktiverad så länge det är nödvändigt. Inriktningen i stadens arbete fortsätter att vara att begränsa smittspridning med särskilt fokus på riskgrupper, upprätthålla prioriterade verksamheter samt verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap. Prioriterat är också att samverka med Region Stockholm i arbetet med att erbjuda vaccin enligt gällande prioriteringar. Staden deltar även i regional och nationellt samverkan där olika scenarier för den ekonomiska utvecklingen diskuteras, bland annat utifrån ett näringslivsperspektiv.

Stadsledningskontoret bedömer att kommunkoncernen, inbegripande både stadens nämnder och bolagsstyrelser, kommer att kunna uppfylla samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2021. Detta förutsatt att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner för 2021 samt höjer ambitionsnivån och vidtar åtgärder i enlighet med uppmaningar och anmodanden i bilaga 4.

Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans under de senaste åren, finns goda förutsättningar för en ekonomi i balans även under 2021. Dock är det

en förutsättning att, för att möta de krav som morgondagens skattebetalare ställer, stadens verksamheter är sparsamma med skattebetalarnas pengar. Det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige anslagit verkligen används för avsett ändamål och inte för att täcka underskott inom verksamheterna. Stadens förvaltning ska vara effektiv med fokus på kärnuppdragen och ska kostnadseffektivt och med hög kvalitet leverera vad stockholmarna har rätt att förvänta sig. För investeringsverksamheten är det av största vikt att de projektkalkyler och tidplaner som utgör beslutsunderlag ger en rättvisande bild av kommande investeringar. Förmågan att budgetera med tillräckliga riskreserver i tidiga skeden, projektstyrning och prognosarbete behöver utvecklas i syfte att undvika behovet av reviderade beslut under projektens löptid.

Stadsledningskontorets samlade prognos för kommunkoncernens måluppfyllelse utifrån nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner redovisas i tabellen nedan. Fördjupande analys och förklaring till målbedömning redovisas i respektive måltext senare i ärendet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål/verksamhetsområdesmål	Kommunkoncernen Stockholms stad
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	Uppfylls helt
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	Uppfylls helt
1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Uppfylls helt
1.3 I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	Uppfylls helt
1.4 I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	Uppfylls helt
1.5 I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	Uppfylls helt
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	Uppfylls helt
2.1 Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	Uppfylls helt
2.2 Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Uppfylls helt
2.3 Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	Uppfylls helt
2.4 Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	Uppfylls helt
2.5 Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	Uppfylls helt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	Uppfylls helt
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Uppfylls helt

3.2 Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Uppfylls helt

Stadens styrmodell

All planering och uppföljning sker i enlighet med stadens styrmodell, integrerat system för ledning och styrning av verksamhet och ekonomi (ILS). Stadens styrmodell innebär att kommunfullmäktige i budget fastställer ett antal inriktningsmål, som är verksamhetsövergripande och har ett tidsperspektiv som motsvarar mandatperioden. I budgeten för varje år fastställer kommunfullmäktige mål för verksamhetsområdena, indikatorer och aktiviteter. Indikatorerna mäter måluppfyllelsen för varje år och för varje indikator fastställer kommunfullmäktige ett årsmål. Nämnderna och styrelserna konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena genom nämnd-/bolagsstyrelsemål.